Valtuustoaloite 26.10.2026 / Biokaasun mahdollistaminen raide- ja maantielogistiikan käyttövoimaksi

KH 02.11.2026 § 350
560/00.01.02.03/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siirtää sen elinvoimajohtajalle valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Valtuuston kokouksessa 14.9.2026 Lauri Oinonen jätti valtuustoaloitteen:

”Biokaasun mahdollistaminen raide- ja maantielogistiikan käyttövoimaksi

Kautta maan tunnetaan polttoaineiden hintojen nousu vakavana ongelmana sekä suoraan että välillisesti monin eri seurausvaikutuksin. Seutukunnallemme laadittiin keulinkin ja naapurikuntien kanssa yhteistyössä innovatiiviset suunnitelmat biokaasun tuotannosta ja sen käytöstä. Suunnitelmissa oli tehdä valtatiestä 23 "Biokaasun highway" koko laajalla vaikuttavuusalueellaan Länsirannikolta Virtain ja Keuruun kautta itäisen Suomen-maakuntiin saakka.

Samassa yhteydessä visioitiin myös Poikittaisradasta ja erityisesti sähköistämättömältä ja osin vielä nyt vailla käyttöäkin olevilta osuuksilta "Biokaasun railwaytä". Nämä molemmat sekä valtatie 23 että rautatie Pori - Parkano - Haapamäki - Jyväskyläolisivat innovatiivisesti luonnonmukaisen biokaasun valtakunnallisia pääreittejä maakuntien Suomessa poikki Suomen maamme leveimmällä kohdalla. Myös vielä nyt sähköistämättömiä Pohjanmaan pääradan itäistä raideparia visioitiin biokaasuliikenteen radaksi osuuksilta Haapamäki - Seinäjoki ja Haapamäki - Orivesi. Biokaasun ohella radoilla toki olisi edelleen mahdollista liikkua dieselvedollakin nykyiseen tapaan.

Biokaasu liikenteessä olisi kotimainen käyttövoima, millä olisi myönteisiä työllisyys ja aluepoliittisia vaikutuksia. Nyt on korostettava myös huoltovarmuuden merkitystä, Nämä liikenne- ja kuljetuskäytävät ovat reitti Pohjanlahden jäättömiin syväsatamiin maakuntien Suomesta ja jäättömistä syväsatamista maakuntien Suomeen ja biokaasun ollessa käyttövoimana kotimaisen energian avulla., minkä tuotanto myös tapahtuisi hajaututesti useilla paikkakunnilla.
Lisäksi on oleellista, että biokaasu on jo lähtökohtaisesti ilmasto- ja ympäristöpoliittisesti mielekäs ratkaisu.

On huomattava että maamme leveimmällä kohdalla on Poikittaisradan ja siihen liittyvien ratojen laajavaikutteinen ratakokonaisuus sekä valtatie 23:n maantieliikenteellinen kokonaisuus eri kanta- ja seututeiden että muun tieverkoston kanssa, joten biokaasun mahdollisuudet eri liikennemuotojen kotimaisena käyttövoimana tulisi perusteellisesti selvittää kotimaisen ja uusiutuvan liikenteen käyttövoiman edistämiseksi sekä raide- että maantielogistiikassa laajavaikutteisesti ylimaakunnallisesti valtakunnallisin vaikuttavuuksin ja kansainvälisin ulottuvuuksiettä viime vuonna loppuun saatettu Mänttä-Vilppulan, Oriveden, Ruoveden, Virtain, Keuruun, Jämsän, Petäjäveden ja Mäntän Puhdistamo Oy:n yhteinen Albio biokaasututkimus laajennetaan maataloustuotannon osalta kattamaan Ähtärin Peränne, Uurainen, läntinen Jyväskylä, Muurame ja pohjoinen Jämsä perustuen FM Hannu Paason esitutkimukseen.

Esitutkimuksessa merkittävä osa kyseisen tutkimusalueen keskeisistä maataloustuottajista saadaan biokaasutalouden piiriin biomassan tuottajina ja biolannoitteen saajina Haapamäen ja Mänttä-Vilppulan satelliittilaitosten sekä Petäjäveden pääbiokaasulaitoksen muodostaman biokaasulaitosverkoston kautta, jossa biomassan hausta maataloustuottajilta ja biolannoitteen viennistä maataloustuottajille vastaa biokaasuyhtiö paikallisen/paikallisten kuljetusyhtiön/kuljetusyhtiöiden kautta.

Siksi haluan biokaasun osalta esittää seuraavia toimia. Ensimmäiseksi Albion tutkimustulos osoittaa kunnallisen jätevesihuollon kustannussäästön olevan mahdollinen, vain jos Mänttä-Vilppulaan sijoittuva keskitetty jätevesilietteen mädätyksestä vastaava biokaasulaitos toimii plus miinus tuloksella. Täten biokaasulaitoksen voitto tulee Albiossa perustua maatalouden biomassojen mädättämiseen, jossa Mänttä-Vilppulan biokaasulaitos tuskin pystyy liiketaloudellisesti kannattavasti hakemaan biomassoja tutkimusalueen keskeisiltä isoilta maataloustuottajilta esim. pohjoisosasta Virtoja heikentäen merkittävästi sen liiketaloudellista kannattavuutta.

Aiheen piirissä on kuitenkin toimittu ylimaakunnallisesti ja aktiivisesti sekä kuntien että osaltaan myös allekirjoittaneen omatoimisen ja omakustanteisen työn kautta pitkäjännitteisesti Pori - Parkano - Haapamäen radan palauttamiseksi kaikilta osin junaliikenteen radaksi on toimittu eri tavoin aktiivisesti ja radalla tavaralogistiikkaa osuuksilla Aittaluoto - Pori - Porin satama ja Niinisalo - Parkano.

Rataosuudet Aittaluoto - Niinisalo ja Parkano - Haapamäki kunnostettuina mahdollistaisivat koko radan käytön keskeisenä osana valtakunnan raidelogistiikkaa muihin logistisiin ratkaisuihin liittyen.

FM Hannu Paaso hajautettu biokaasulaitosmalli mahdollistaa laajemman biomassojen haun ulottuen samalla laajemmalle alueelle kuin Albio kattaa, jossa on vireää maataloustoimintaa. Samalla saadaan 3 alueellista biokaasulaitosta, jotka voivat jalostaa maatalouden biomassaa biolannoitteeksi paikallisille maanviljelijöille,

jonka typpi imeytyy maahan paremmin kuin raa'an lannan vähentäen maatalousyrittäjien typpilannoitteen laskua, ja, jossa patogeenit ovat kuolleet pois vähentäen maatalousyrittäjien eläinlääkärilaskua.

Toiseksi FM Hannu Paason mallissa hyödynnetään jätevesilietteen kustannustehokkaassa käsittelyssä Albion tutkimustuloksia, mutta pääbiokaasulaitos, jonka yhteydessä olisi myös tuotetun biokaasun nesteytys on Petäjävedellä, jossa yhtyy lännestä kaksi valtatietä, vt 23 ja vt 8, ja, jossa Jyväskylän länsipuolella on strateginen aukko valtakunnallisessa nesteytetyn liikennebiokaasun jakeluverkossa.

Kolmanneksi FM Hannu Paason esitutkimuksessa liikennebiokaasun tuotanto pyritään nostamaan niin korkealle, että sitä riittäisi kaasumaisessa muodossa julkiseen myyntiin Petäjävedellä ja suljettuun ammattimyytiin Ruovedellä, jolloin esim. biomassa-biolannoitelogistiikasta vastaavat kuorma-autot voisivat toimia kaasumaisella liikennebiokaasulla pitäen biokaasuyrityksen logistiikkakustannukset mahdollisimman alhaisina. Eräänä keinona tähän tavoitteeseen FM Hannu Paaso on sisällyttänyt esitutkimukseensa siian kiertovesikalankalankasvatuksen ruokakalaksi saakka, josta tuleva perkuujäte rasvaisena biomassana lisää biokaasutuotantoa.

Neljänneksi FM Hannu Paaso on kehittänyt biokaasun tuotantosuunnitelmaansa yhteistyössä biokaasu- ja kalatalouden asiantuntijoiden kanssa. Siksi olisi selvitettävä mahdollisuudet hyödyntää FM Hannu Paason esitutkimustyötä ja kokemusta yhteistyössä Keulinkin ja naapuripaikkakuntien elinkeinotoimijoiden kanssa.

Edellä oleva perustella esitän, että Keuruun kaupunki/Keulink yhdessä kuntanaapurien kanssa hyväkseen nähtävin toimin selvittää mahdollisuudet biokaasun tuotantoon ja sen sen mahdolliseen hyödyntämiseen raide- ja maantielogistiikassa.

Keuruulla 26.10.2026”

Toimivalta

Kuntalain § 39 mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Hallintosäännön 17 luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kyselyoikeudesta.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Hallintosihteeri Sonja Rakkola, sonja.rakkola(at)keuruu.fi, p. 040 630 5660

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto